

Byggnadsindustrins Yrkesnämnd

Verksamhetsplan 2017

Fastställd av BYNs styrelse 2016-09-27

Verksamhetsplan för Byggnadsindustrins Yrkesnämnd 2017

Verksamhetsplanen beskriver målen för det arbete som planeras under de närmaste åren inom BYN, Byggnadsindustrins Yrkesnämnd. BYN är en partssammansatt organisation vars uppgift är att hantera innehållet i det yrkesutbildningsavtal som slutits mellan arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna inom byggindustrin. Den viktigaste verksamheten är utveckling och stöd i yrkesutbildningsfrågor till BYN-regioner, d.v.s. de partssammansatta BYN-regioner som finns i hela Sverige.

Verksamhetsplanen utgörs av två delar:

- Yrkesutbildningsavtalet - grunden för verksamheten
- Beskrivning av verksamheten i BYN 2017 och framåt

Gällande avtal

Yrkesutbildningsavtalet trädde i kraft 1 juni 2006 och är grunden för BYNs verksamhet. Det har slutits mellan parterna:

Sveriges Bygginstrumenter (BI)
Maskinentreprenörerna (ME)
Svenska Byggnadsarbetareförbundet (Byggnads)
Seko - Service- och kommunikationsfacket

Ett nytt yrkesutbildningsavtal diskuteras mellan parterna och när det träder i kraft kommer förutsättningarna för verksamheten att påverkas i hög grad.

Gemensamma värderingar

I inledningen av Yrkesutbildningsavtalet betonas:

”... att avtalet är ett gemensamt uttryck för parternas syn på yrkesutbildningens roll och betydelse för branschen, för dess företag och för de enskilda yrkesarbetarna.”

Syftet med avtalet är att säkerställa att lärlingarna får en bred grundläggande kompetens med hög kvalitet, vilket bidrar till att Bygg- och anläggningsbranschens yrken fortsätter att ha en hög status samt bidrar till att yrkesarbetarna kan vidareutvecklas i sina yrkesroller.

Yrkesutbildningsavtalet syftar också till att säkerställa branschens kompetensförsörjning. En bred allmänbildning i skolan och en verksamhetsanpassad färdigutbildning ger yrkesarbetarna de kunskaper och färdigheter som krävs i byggföretagen. Konkurrenskraftiga anställningsvillkor skapar förutsättningar för en god rekryteringsbas.

De arbetsplatsförlagda utbildningsinslagen under skoltiden skall förbereda och vägleda eleverna inför val av yrke. Praktik och lärande i yrket utgör grunderna för färdigutbildningstiden. Färdigutbildningen skall ge nödvändiga kunskaper som svarar mot individens yrkesval och företagets behov.

I yrkesutbildningsavtalet står:

”Såväl företag som lärling – men även parterna – har ett ansvar för att utbildningen ger grundläggande yrkeskunskaper med hög kvalitet.”

Enligt avtalet är parternas insyn i, och inflytande över, färdigutbildningen en nödvändighet för att Yrkesutbildningsavtalets intentioner skall kunna genomföras. Det sker genom BYN och BYN-regioner som tidigare benämndes RYK, Regionala Yrkeskommittéer.

BYNs uppgifter och partssamverkan

I yrkesutbildningsavtalets första paragraf, ”Partssamverkan centralt inom Byggnadsindustrins Yrkesnämnd”, slås följande fast:

a) BYNs uppgift är att genom informationsinsatser av olika slag främja intresset för branschens yrken hos politiker, myndigheter, skola, elever m.fl. samt handlägga de övriga frågor som anges i yrkesutbildningsavtalet eller som av parterna hänskjuts till nämnden.

b) BYN har att följa branschens och samhällets krav på förnyelse samt att besluta och genomföra förändringar i instruktioner till RYK (BYN-regioner), godkända utbildningsgivare och företag.

c) I BYN skall samtliga parter vara representerade

BYNs kansli

BYNs kansli har till uppgift att ta fram underlag inför beslut och verkställa de beslut styrelsen och arbetsutskottet fattar. Kansliet finns i Västberga, Stockholm och där hålls även de flesta av föreningens möten i AU och styrelse. BYNs verksamhet finansieras med årliga avsättningar av medel via FORA samt intäkter från distansutbildningar och registerhållning samt externa projektmedel.

Resurserna och arbetsinsatserna fördelas utifrån verksamhetsbudgeten som styrelsen fastställer med utgångspunkt från den beslutade verksamhetsplanen.

BYNs kansli hanterar huvudsakligen frågor som;

- service till BYN-regioner, lärlingar, lärare, utbildare m.fl.
- produktion av material, exempelvis utbildningsböcker för lärlingar, yrkesbevis, informationsmaterial, webbaserad information, kompetensprov m.m.
- validering och erkännande av utländsk yrkesutbildning
- instruktioner för den regionala verksamheten genom BYNs anvisningar
- ansvar för distansutbildning (yrkesteori)
- projektverksamhet (undersökande, utvecklande)
- samverkan med TYA och andra yrkesnämnder
- samverkan/påverkan politiker, myndigheter, skolor
- registerhantering
- beslutsunderlag till AU och styrelse

Dessutom;

- handlägger ansökningar om godkännande av utbildningsgivare och valideringsutförare
- administration och genomförande av kompetensprov samt tillser att yrkesbevis utfärdas
- ansökan och övrig administration kring branschrekommenderade skolor
- information till skolor, BYN-regioner och godkända utbildningsgivare
- utfärdar dubletter av yrkesbevis och kopior på yrkesbevisintyg
- vissa gemensamma rekryteringsinsatser
- initiativ till fortbildning och viss fortbildning av lärare
- delta i förekommande internationellt arbete på yrkesutbildningsområdet
- vara en naturlig kontaktpunkt för högskolor som behöver hjälp med bedömning av blivande yrkeslärares yrkeserfarenhet

Partssamverkan lokalt och regionalt

I avtalets andra paragraf, ”Lokal och regional partssamverkan”, står:

- a) *Inom varje län eller annat geografiskt område som beslutas av BYN inrättas en regional yrkeskommitté (BYN-region), som har till uppgift att planera, organisera och övervaka utbildningen inom sitt verksamhetsområde såväl beträffande ungdoms- som vuxenutbildning.*
- b) *I RYK (BYN-regionen) skall samtliga parter vara representerade.*

BYN-regionens huvudsakliga uppgifter är:

- handläggning av yrkesutbildningsfrågor, registrering och utfärdande av utbildningsböcker för lärlingar, uppföljning lärlingar, utfärdande av yrkesbevis m.m.
- lokala rekryteringsaktiviteter
- lokal samverkan med skolor
- validering

Dessutom:

- informationsinsatser, rådgivning
- kontakter med företag, elever och lärlingar,
- kontakter med godkända utbildningsgivare
- påverkan på skolpolitiker
- lärar- och rektorsträffar

För den regionala verksamheten avsätts också medel, Lokala Stödet, via FORA. Det ska användas till att höja kvaliteten på yrkesutbildningarna och att främja rekryteringen till byggyrkesutbildningar. Den reguljära verksamheten med skolsamverkan och uppföljning/administration av lärlingar ingår dock i de regionala parternas ordinarie åtagande.

Verksamhetsplan 2017

BYN ska verka för utformning, utveckling och kvalitetssäkring av kunskaper för framtidens yrkesarbetare genom att stödja, uppmuntra och inspirera företag och utbildningsgivare i rollen som utbildare.

BYN ska påverka politiker, myndigheter och organisationer i den riktning byggindustrin anser vara mest gynnsam för en god yrkesutbildning. För detta arbete krävs ett nära samarbete och samverkan med BYN-regionerna för att åstadkomma en rekrytering till gymnasieskola och vuxenutbildning som dels motsvarar branschens behov och dels gör det möjligt att erbjuda alla blivande yrkesarbetare APL- och lärlingsplatser.

Vision

År 2020 har bygg- och anläggningsbranschen en yrkesutbildning som ständigt utvecklas, med en välfungerande samverkan och lyhördhet mellan skola, företag och branschorganisationer. Alla inblandade; lärlingar, handledare, företag, utbildare och branschrepresentanter har god kännedom om mål och ambitioner inom aktuella yrken.

Kännetecknen

BYN ska stå för service, kvalitet och nytänkande inom yrkesutbildningsområdet samt öka kunskapen, respekten och anseendet för branschens alla yrken.

Kvalitetsdeklaration

BYN ska i all verksamhet arbeta för en förbättrad kvalitetssäkring av yrkesutbildningen, oavsett vem som ansvarar för genomförandet. Det gäller dels att påverka skolmyndigheter och andra aktörer som är beställare av yrkesutbildningar och dels att förbättra de egna verktygen för mål och uppföljning.

Uppdragsgivarna, våra samarbetspartners, företagen och de framtida yrkesarbetarna, ska känna respekt och trovärdighet i allt BYN förmedlar. Vi ska agera med kunskap, tydlighet och engagemang. Som serviceorganisation ska BYN leverera nytta för uppdragsgivarna.

BYNs värdegrund

- Vi respekterar varje enskild människa och främjar lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder
- Vi accepterar inte rasism, diskriminering eller trakasserier i någon form, varken i våra relationer med människor inom eller utanför BYN
- Vi arbetar för bra arbetarskydd, god arbetsmiljö och mångfald
- Vi följer och respekterar ingångna avtal och överenskommelser
- Vi arbetar aktivt mot svartarbete och ekonomisk brottslighet i anslutning till BYNs verksamhet
- Vi agerar när någon utsätts för handlingar som strider mot eller handlar i strid med BYNs värdegrund

Värdegrunden syftar till att vi som arbetar med yrkesutbildningsfrågor ska uttrycka oss och agera så att alla vi möter känner respekt och trovärdighet i det BYN gör. Både de som är på väg in i, och de som redan finns i byggbranschen, ska kunna lita på att de bemöts med respekt, behandlas likvärdigt och inte diskrimineras. Eftersom BYN och BYNs parter arbetar med ungdomar har BYN ett särskilt och gemensamt ansvar för att värdegrunden ska få genomslag i ord och handling.

Värdegrunden är viktig för att nå BYNs mål att stå för kvalitet, hälsa och säkerhet, god arbetsmiljö och nytänkande inom yrkesutbildningsområdet. Den ger oss även ökade möjligheter att ge BYN och hela byggbranschen ett gott rykte hos de som funderar på att välja yrkesutbildningen med inriktning mot branschen och kan bidra till att skapa arbetsplatser med god arbetsmiljö och fler friskfaktorer som attraherar både kvinnor och män.

Värdegrunden beskriver relationer mellan människor och hur vi ser på, tänker om och behandlar varandra oavsett om vi företräder BYN eller om det handlar om de krav vi ska ställa på blivande yrkesarbetare. .

BYNs nationella verksamhet under de närmaste åren beskrivs under fyra arbetsområden:

1. Service

Uppföljning och stöd för regional verksamhet. Administrativ hantering av lärlingar, utbildningsböcker och yrkesbevis. Informationsarbete och BYNs anvisningar.

3. Yrkesutbildning i företaget

Grundutbildning. Utveckling och underhåll av webblösningar för distansutbildning. Kvalitetssäkrad färdigutbildning.

2. Skolförlagd yrkesutbildning

Utveckling av gymnasieutbildning, vuxenutbildning, utbildning hos godkända utbildningsgivare så att utbildningen motsvarar de krav som branschen ställer.

4. Omvärlden

Validering. Internationellt perspektiv. Samverkan med bygg- och anläggningsverksamhet inom andra avtalsområden. Yrkestävlingsverksamhet.

Definition av begrepp i verksamhetsplanen

I följande beskrivning av verksamheten redogörs för de olika *målen* och *aktiviteterna* inom respektive område. Tidsangivelsen ger ett uttryck för nämndens ambition och prioriteringar.

- *Årlig rutin*
- *Direkta mål* bör vara uppfyllda inom det närmaste året.
- *Kortsiktiga mål* inom två till fem år.
- *Långsiktiga mål* inom 5-15 år.

I början av varje verksamhetsområde finns ett *kännetecken* som uttrycker hur BYN vill vara känd för omvärlden inom respektive område.

1 Service

Kännetecknen

BYN kännetecknas av rätt service i rätt tid. Tillgänglighet, tydlighet och tillförlitlighet ska prägla verksamheten.

Service och tjänster allmänt

BYN ansvarar för löpande verksamhet utifrån de åtaganden och uppgifter som slås fast i yrkesutbildningsavtalet, att instruktioner och riktlinjer för den regionala verksamheten upprättas och för särskilt planerade projekt.

BYN deltar i utredningsarbete och nationella branschråd eller liknande, och som remissinstans i yrkesutbildningsfrågor.

En viktig del är rådgivning som sker på olika sätt och som t ex gäller användningen av register, kompletteringar till ny information på hemsidan, kriterier för olika typer av godkännande, klargöranden kring yrkesbevis och förändringar som parterna enats om.

Underhåll av och information via BYNs hemsida är en arbetsuppgift som växt påtagligt de senaste åren och som är betydelsefull även i framtiden. För BYNs olika målgrupper är det naturligt att söka information via Internet och sociala medier. Då behöver BYNs kansli möta behovet med nya lösningar som attraherar ungdomar på väg in i Bygg- och anläggningsbranschen.

1.1 Byggnadsindustrins Yrkesnämnd – nationell och regional verksamhet

Syfte

Det finns idag behov av att skapa ett tydligt och effektivt BYN som har samma tillämpning av beslut kring lärlingsutbildningar i hela landet. Med tanke på att branschen förändras och därmed uppdraget för BYNs parter bör arbetet med att hitta rätt fördelning mellan arbetsuppgifter som sköts av BYN-regionerna respektive BYNs kansli fortsätta.

Direkta mål

- 1.1.1 BYN ska ha beredskap att ta fram nationella riktlinjer för arbetsordning och tillämpning av ett nytt yrkesutbildningsavtal när det har slutits mellan BYNs parter.
- 1.1.2 BYNs kansli ska ha beredskap att utveckla sitt arbete om ett nytt yrkesutbildningsavtal skulle innebära förändrad administration.

- 1.1.3** Baserat på styrelsens beslut under hösten 2016, om fördelning av arbetsuppgifter mellan BYN-regionerna och BYNs kansli, genomförs beslutade förändringar under 2017.
- 1.1.4** För att underlätta utbyte av erfarenheter mellan BYN-regionerna ska BYN under 2017 fortsätta att genomföra webbaserade möten. BYN-regioner uppmuntras att dela med sig av goda exempel från sin verksamhet.
- 1.1.5** I november 2017 ska BYN genomföra en BYN-konferens där representanter från de lokala BYN-regionernas styrelser bjuds in. Konferensen ska därefter genomföras vartannat år.

1.2 Förbättrade styrdokument och utvecklad administrativ hantering av lärlingar, utbildningsböcker och yrkesbevis

Syfte

För att byggyrkesutbildningen ska nå en eftersträvd kvalitet är det viktigt att alla styrdokument och de sammanhängande systemen fungerar väl ihop. Lärlingar, handledare, företag och BYN behöver alla ha tydliga mål för sin del i verksamheten.

Årlig rutin

- 1.2.1.** När en målbeskrivning för ett yrke behöver tas fram eller revideras ska det ske i samråd med yrkesrådet för det aktuella yrket. En projektplan, inklusive en tidplan för uppdraget ska tas fram.

Kortsiktigt mål

- 1.2.2.** Arbetet med att anpassa BYNs målbeskrivningar till SeQF-formatet¹ ska fortsätta under 2017 med koppling till ett nytt yrkesutbildningsavtal och MYHs riktlinjer för nivåplacering av icke formell utbildning (t.ex. BYNs traditionella lärlingsutbildning).

1.3 Stöd till regional verksamhet

Syfte

Utveckla och förbättra användningen av det Lokala stödet, d.v.s. de medel som avsätts för rekrytering och kvalitetshöjande åtgärder.

Årlig rutin

¹ EU rekommenderar att varje land ska ta fram ett nationellt ramverk för kvalifikationer, NQF (i Sveriges fall kallas den SeQF) vilket ska relateras till EQF, som använder åtta nivåer som visar resultat av lärande uttryckt i kunskaper, färdigheter och kompetens.

- 1.3.1** Senast 30 september ska BYNs parter se över och vid behov revidera riktlinjerna för Lokala stödet avseende kommande verksamhetsår. Vid revidering av riktlinjerna bör hänsyn tas till synpunkter från regionerna.
- 1.3.2** Senast 31 januari året efter aktuellt verksamhetsår ska BYN-regionerna till BYNs kansli lämna en kortfattad skriftlig rapport avseende den verksamhet som genomförts med hjälp av det lokala stödet. BYN-regioner uppmuntras att dela med sig av goda exempel från sin verksamhet.

1.4 BYNs register

Syfte

BYNs registersystem ska medverka till enhetlig hantering av lärlingar och kvalitetssäkra utfärdandet av utbildningsböcker och yrkesbevis. Systemet ska kontinuerligt utvecklas utifrån nya behov av förändringar, vilket ska bidra till att effektivisera BYN-regionernas och kansliets arbete.

Årlig rutin

- 1.4.1** Senast den 15 september varje år ska en enkät genomföras bland brukarna av BYNs register för att säkerställa funktionaliteten och få kännedom om behov av förbättringar.
- 1.4.2** BYNs kansli ska varje år gå igenom förslag till utveckling av BYNs register samt vid behov i samråd med BYNs AU göra prioriteringar med hänsyn till beslutad budget.

Direkt mål

- 1.4.3** Underhåll av BYN 2.0 (nuvarande registret) ska ske under 2017 för att upprätthålla nuvarande funktioner och göra nödvändiga förändringar i väntan på ett nytt yrkesutbildningsavtal och införandet av ett nytt register, ”BYN 3.0”.
- 1.4.4** I samband med införandet av ett nytt yrkesutbildningsavtal blir det nödvändigt att omarbete BYNs elev-/lärlingsregister till en helt ny version, ”BYN 3.0”. Arbetet behöver inledas så snart det står klart att det nya avtalet har träffats mellan parterna. I det nya registret ska det vara möjligt att utbyta information om företagsuppgifter med parternas register.

1.5 Informationsarbete

Syfte

Öka kännedomen om BYNs verksamhet, innebörden av byggnadsindustrins yrkesutbildningsavtal och om de yrken som BYN ansvarar för.

Årliga rutiner

- 1.5.1** Senast i samband med BYNs styrelsemöte i slutet av året ska BYNs kommunikationsplan för kommande år vara reviderad.
- 1.5.2** Två gånger per år ska BYNs kansli, i samarbete med parternas personalfunktioner, erbjuda en introduktionsutbildning för nya funktionärer i partsorganisationerna som arbetar med yrkesutbildningsfrågor.
- 1.5.3** BYNs användning av webbplatser och sociala medier samt tjänster på internet/mobiltelefoni ska kontinuerligt utvecklas i syfte att utveckla kontakterna med lärlingar, handledare, lärare och andra intressenter.

Direkta mål

- 1.5.4** BYN ska i samråd med parternas kommunikationsavdelningar ta fram stöd för informationsinsatser som syftar till att säkerställa rekryteringen till Bygg- och anläggningsprogrammet och vuxenutbildningen.
Insatserna behöver utformas så att de samspelar med satsningen på skol- och yrkestävlingar och med de rekryteringsinsatser som syftar till att locka till utbildningar inom yrkeshögskolan och högskola/universitet.
Arbetet, som påbörjades under 2016, i syfte att ta fram informationsmaterial för att kunna påverka valet till gymnasiet i början av februari 2016, behöver fortsätta att utvecklas under 2017 för att möta behovet av lättillgängligt och attraktivt information om Bygg- och anläggningsbranschens yrkesval.
- 1.5.5** BYN ska under 2017 genomföra en mångfaldsutbildning för samtliga verksamma inom BYN.
- 1.5.6** BYN ska under 2017 genomföra en arbetsmiljöutbildning för samtliga verksamma inom BYN.

2 Skolförlagd yrkesutbildning

Kännetecken

BYN definierar innehållet i byggnadsindustrins yrkesutbildningar. Vår partssammansatta organisation gör att vi respekteras som en av de tyngsta remissinstanserna när det gäller byggrelaterade yrkesutbildningar.

2.1 Gymnasieskolan - BYN ska arbeta för en ständigt förbättrad grundutbildning som främjar ett livslångt lärande.

Bakgrund

Yrkesrollerna förändras över tiden och nya krav kommer på innehållet i yrkesutbildningen. I dagens skola är förändringsprocessen alltför långsam. Det är också viktigt att behålla och utveckla en motiverad andel kurser som kompletterar yrkeskurserna och förbereder för ett arbetsliv i utveckling och förändring.

Syfte

BYN ska verka för en kontinuerlig utveckling av gymnasieskolan så den främjar livslångt lärande och ger en bra grund för elevens utveckling till yrkesarbetare.

Årlig rutin

2.1.1 BYNs parter deltagande i Skolverkets nationella programråd för Bygg- och anläggningsprogrammet och de frågor som är aktuella i programrådet ska kontinuerligt rapporteras till och följas upp av styrelsen. Särskilt uppmärksammas BYNs uttalade mål att föra fram BYNs syn på kompetensförsörjning, kvalitetskrav, arbetsmiljö och hälsa integrerat i alla yrkeskurser, arbetsplatsförlagt lärande och information till elever angående våra byggyrken.

BYN ska via programrådet också påverka Skolinspektionen så att deras uppföljning av resultat och resurser för utbildningens genomförande utvecklas.

2.1.2 BYN-regionernas representanter ska årligen följa upp att de lokala programråden i branschrekommenderade skolor säkerställer att de krav och de kriterier som BYN ställt för branschrekommendationen följs enligt skolans godkända ansökan om branschrekommendation.

- 2.1.3** BYN ska följa arbetet med Galaxens arbetsmiljöinriktade skolinformationsverksamhet och medverka till att det utvärderas och följs upp. Verksamheten syftar till att förbättra byggelevers attityder till fysisk träning, skyddsutrustning, arbetsteknik och arbetsmiljöutbildning så att den framtida byggnadsarbetaren ska kunna arbeta effektivt och säkert under hela sitt yrkesliv.
- 2.1.4** BYN ska följa Galaxens arbetsmiljöinriktade arbete rörande den organisatoriska och psykosociala arbetsmiljön och medverka till att den utvecklas och följs upp. Informationsarbetet ska inkludera frågor kring kränkningar, fördomar och diskrimineringar inom Bygg- och anläggningsbranschen.

Direkta mål

- 2.1.5** Senast 1 januari 2017 ska BYN ha sammanställt information till stöd för nationella och regionala rekommendationer om dimensionering av gymnasieskolans Bygg- och anläggningsprogram och lämplig omfattning av vuxenutbildning, arbetsmarknadsutbildning och utbildning som traditionell lärling. Sammanställningen som tas fram i samverkan med branschorganisationer ska för varje yrke visa rekryterings- och utvecklingsbehov på några års sikt.
- 2.1.6** BYN ska under 2017 bedriva ett aktivt informationsarbete för att påverka gymnasieskolor att arrangera/delta i lokala och regionala skoltävlingar inför yrkes-SM i Uppsala 2018.
- 2.1.7** Under 2017 ska BYN genomföra aktiviteter riktade till yrkeslärare som syftar till att öka mångfalden och motverka alla former av diskriminering i skolor och hos BYNs godkända utbildningsgivare.

Kortsiktigt mål

- 2.1.8** BYN ska i samverkan med andra yrkesnämnder slutföra projektet "Nya glasögon" enligt beslut från Energimyndigheten och fastställd projektplan.

2.2 Kvalitetssäkring av utbildning hos godkända utbildningsgivare

Bakgrund

Den inledande yrkesutbildningen hos godkända utbildningsgivare uppvisar idag stora variationer. Utbildningsmålen bör även fortsättningsvis kunna variera inom givna ramar.

Syfte

BYN ska förvissa sig om att yrkesutbildning för vuxna genomförs enligt de krav och målsättningar som avses i överenskommelsen med utbildningsgivarna. Detta ska leda till ökad säkerhet, ökad kvalitet för eleverna och en utveckling av utbildningarna samt underlätta för nästkommande steg i utbildningskedjan, färdigutbildningen.

Årliga rutiner

- 2.2.1** Varje år ska BYNs kansli, tillsammans med representanter från BYN-regionen, genomföra minst sex kvalitetssäkringsbesök hos BYNs godkända utbildningsgivare och valideringsutförare.

- 2.2.2** Uppföljning av hur avtalen mellan BYN och utbildningsgivarna efterlevs ska utvecklas och genomföras under 2017. Under 2017 ska särskilt arbetsmiljöfrågor och egenkontroll uppmärksammas.

2.3 Fortbildningsprogram för att stödja utvecklingen inom gymnasieskola och hos utbildningsgivare

Bakgrund

Yrkesutbildningen förändras över tiden och lärare inom branschens yrkesutbildningar behöver fortbildas och vidareutbildas.

Syfte

BYN ska i samverkan med utbildningsgivare visa på olika utbildningar för lärare utifrån branschens behov.

Årliga rutiner

- 2.3.1** BYN ska årligen anordna konferenser för godkända utbildningsgivare och godkända valideringsutförare i syfte att sprida information och utöver det kontinuerligt delge utbildningsgivarna förändringar i målbeskrivningar eller annat som har betydelse för utbildningens genomförande.
- 2.3.2** BYN ska årligen erbjuda godkända utbildningsgivare/valideringsutförare utbildning i BYNs utbildningssystem, registerhantering, validering och övrigt som bedöms viktigt för utifrån utbildnings- och kvalitetskraven.

Direkta mål

- 2.3.3** Under våren 2017 ska BYN, i samverkan med lämpliga företag/organisationer, arrangera en tvådagars skolledarkonferens som stöd för skolledare som arbetar med utvecklingen av yrkesutbildningen inom gymnasieskolan.
- 2.3.4** I början av 2018 ska BYN genomföra en konferens med rektorer ansvariga för Bygg- och anläggningsprogrammet.

2.4 Mål för lärarrådets verksamhet

Syfte

Syftet med BYNs lärarråd är att säkerställa en god insikt i skolornas verksamhet och villkor.

Mål

Att upprätta och säkerställa en dialog mellan BYNs nationella verksamhet och företrädare för Bygg- och anläggningsprogrammet.

Årlig rutin

- 2.4.1** Lärarrådet samlas två gånger per år för att lyfta fram och diskutera aktuella frågor inom Bygg- och anläggningsprogrammet samt av BYN initierade utbildningsfrågor. Lärarrådet ska även användas i arbetet med remissvar och BYNs övriga engagemang för utveckling av gymnasieskolan. Synpunkter från lärarrådet ska tas tillvara i BYNs arbete. I samband med lärarrådets möten under 2017 ska företag och handledare bjudas in för att diskutera utveckling av samarbetet mellan skola och företag.

2.5 Tydliggjorda rutiner och kriterier för granskning av blivande yrkeslärare

Syfte

Efterfråga tydliga rutiner och kriterier från högskolorna för validering/fackgranskning av blivande lärare inför antagning till yrkeslärarprogrammet.

Direkt mål

- 2.5.1** Följa utvecklingen av högskolornas validering av sökande till yrkeslärarprogrammet.

3 Yrkesutbildning i företag

Kännetecken

BYN agerar som nav och förser lokala organisationer och företag med kunskap och inspiration som syftar till effektiva lösningar och hög kvalitet på yrkesutbildning under produktion.

3.1 Framtidens yrken i byggnadsindustrin

Syfte

BYN ska upparbeta en beredskap för att kunna medverka till nödvändiga förändringar av yrkesutbildningens innehåll och avgränsningar.

Direkt mål

- 3.1.1 BYNs kansli ska ha beredskap för att medverka vid införande och implementering av ett nytt yrkesutbildningsavtal.
- 3.1.2 De yrken som är aktuella för tillämning enligt yrkesutbildningsavtalet ska beslutas i särskild överenskommelse mellan parterna innan verksamhet inleds i BYN. Efter partsbeslut om införande av tillkommande yrken ska BYN omgående etablera yrkesråd och inleda arbete med att ta fram en målbeskrivning och vidta de övriga åtgärder som är nödvändiga för att genomföra yrkesutbildning enligt yrkesutbildningsavtalet. För närvarande är det yrken inom demontering, järnvägsinfrastruktur samt drift och underhåll av vägar.

3.2 Kvalitetssäkrad färdigutbildning

Bakgrund

Lärlingen och handledaren är huvudpersoner i utbildningsprocessen och företagets engagemang och vilja att satsa på lärlingarna avgör vilka kunskaper, färdigheter och vilken kompetens färdigutbildningstiden ger.

Syfte

Ta fram tydliga mål och en kontinuerlig uppföljning av målen för att ge förutsättningar för att utbildningen ska kunna genomföras enligt intentionerna.

Långsiktigt mål

- 3.2.1** Senast 5 år efter införandet av ett nytt yrkesutbildningsavtal ska yrkesutbildningen i företag ha genomgått de nödvändiga förändringar som krävs för att säkerställa att yrkesutbildningen motsvarar branschens krav och mål.

Direkta mål

- 3.2.2** BYNs kansli ska senast i samband med styrelsens strategimöte redovisa resultat av användarundersökning i BYNs register. Resultatet ska ligga till grund för riktade utbildningsinsatser samt vidare utveckling av registret.
- 3.2.3** Under 2017 ska yrkesråd finnas etablerade för alla yrken.

3.3 Ett kvalitetssäkrat och kvalitetssäkrande kompetensprov

Bakgrund

Den provbank som utarbetats för yrkesteoretiska provet har förbättrats i flera steg och ska utgöra en grund för ett utvecklat kompetensprov och till validering. För att säkerställa kvaliteten på kompetens- och valideringsproven behöver nya och utprovade frågor tas fram till BYNs samtliga yrken. I arbetet bör det övervägas om provet ska ha en kombination av flervalsfrågor och öppna frågor med hänvisning till att vissa personer har lättare att visa sina kunskaper med egna ord.

Syfte

Att kompetensprovet uppfyller de mål som fastställts i yrkesutbildningsavtalet.

Årlig rutin

- 3.3.1** Senast 1 april varje år ska en rapport lämnas till BYNs AU om den kontinuerliga utvecklingen av BYNs frågebank för att säkerställa att den fyller rätt funktion när den används för kompetensprov och valideringar.

4 Omvärlden

Kännetecken

BYN respekteras som byggnadsindustrins språkrör i frågor som berör yrkesutbildning och fungerar som länk till yrkesutbildningsintressen inom andra branschområden.

4.1 Omvärldsbevakning

Årlig rutin

- 4.1.1 BYNs parter ska senast i samband med styrelsens strategimöte redovisa de egna omvärldsbevakningarna inom yrkesutbildningsområdet.

4.2 Färdig process för validering

Syfte

BYN tar fram modeller för att genomföra valideringar med inriktning mot byggyrkena. BYN ska bidra till enklare hantering av och förståelse för personer med yrkesutbildning från andra länder.

Årlig rutin

- 4.2.1 BYN ska kontinuerligt informera Arbetsförmedlingen om branschens krav på utbildningsanordnare och utbildningsinnehåll så att de har rätt underlag för upphandling av arbetsmarknadsutbildning och validering.

Direkta mål

- 4.2.2 Senast 1 mars 2017 ska BYNs styrelse ha fattat beslut om eventuell revidering av BYNs valideringsmodell och tillhörande processbeskrivning.
- 4.2.3 Under 2017 ska BYN verka för att ta fram generella erkännanden av de yrken i de nordiska länderna som motsvarar BYNs.

4.3 Ett utvecklat internationellt samarbete

Bakgrund

Arbetskraftens rörlighet är en av grundpelarna inom EU. Yrkesutbildningssystemen ser dock mycket olika ut och en hel del arbete återstår innan EU-gemensamma system för jämförelse och överföring av yrkeskompetens kan användas.

Syfte

Att utveckla internationellt samarbete där Sverige ska betraktas som ett föredöme för vår yrkesutbildning och med vår yrkeskompetens vara en naturlig partner i samverkan för en god yrkesutbildning i Europa.

Årlig rutin

4.3.1 Inom de organisationer som motsvarar parternas på europeisk nivå; FIEC på arbetsgivarsidan och EFBWW på arbetstagarsidan pågår kontinuerligt utvecklingsarbete och diskussion kring yrkesutbildningsfrågor ur ett EU-perspektiv. Företrädare för BYNs parter medverkar i möten mellan dessa organisationer i den s.k. sociala dialogen.

4.4 Skol- och yrkestävlingar

Syfte

BYNs engagemang i skol- och yrkestävlingar har följande syften:

- höja utbildningskvalitén på alla skolor
- höja motivationen på elever och lärare som deltar i yrkestävlingar
- ge elever positiva upplevelser och vara en grund för nätverkande mellan skolor
- synliggöra och höja statusen på BYNs yrken
- behålla det stora intresset för BYNs yrken
- utveckla samarbetet med olika branschorganisationer

Utgångspunkt

BYN kan inte ensamt ta ansvar för yrkestävlingar nationellt och internationellt i BYNs yrken. Förutsättningen för en långsiktig och hållbar satsning på yrkestävlingar är att olika intressenter (BYN, BYNs parter, branschorganisationer, myndigheter, företag och sponsorer) gemensamt tar ansvar för arrangemang och genomförande av tävlingar samt rekrytering av experter och coacher samt finansierar verksamheten.

Kortsiktiga mål

4.4.1 Under 2017 ska BYN medverka till att fler skolor genomför skoltävlingar. BYN ska vara ett ”nav” med uppgift att samla och stödja skolorna i utveckling och genomförande av tävlingar.

4.4.2 Under maj månad 2017 ska BYN arrangera Skol-SM för Maskinförare.

4.4.3 Under 2017 ska BYN, inom ramen för nätverket Construction Skills Sweden (CSS), arbeta med planering och förberedelser inför yrkes-SM 2018 i Uppsala. BYN regionen i Uppland och regionens gymnasieskolor med Bygg- och anläggningsprogrammet ska involveras för att delta i planeringsarbete inför yrkes-SM.

- 4.4.4** Under 2017 ska BYN/CSS hålla sig informerad om Nordiska träningar och tävlingar inom Bygg- och anläggningsbranschen.. Eventuellt deltagande ska ske efter beslut i AU.
- 4.4.5** Senast 31 mars 2017 ska BYN/CSS ha utarbetat ett förslag på fortsatt satsning på skoltävlingar och deltagande i yrkes-SM, EM och VM under 2018-2020.

Långsiktiga mål

- 4.4.5** Tävlingsverksamheten i BYNs yrken under 2017 och 2018 kan komma att omfatta följande arrangemang:

2017

- Hösten skoltävlingar
- Skol-SM för maskinförare

2018

- Yrkes-SM, Uppsala
- Yrkes-EM, Budapest
- Hösten skoltävlingar
- Skol-SM för maskinförare

4.5 Samverkan BYN/TYA

Bakgrund och syfte

BYN och TYA har sedan flera år inlett ett samarbete med syftet att harmonisera de båda organisationernas utbildningssystem.

Årlig rutin

- 4.5.1 Varje år ska BYN och TYA stämma av hur det gemensamma utbildningsspåret fungerar och behöver utvecklas.
- 4.5.2 Varje år ska en gemensam utbildningskonferens för godkända utbildningsgivare genomföras.
- 4.5.3 Varje år genomförs minst två gemensamma kvalitetssäkringsbesök hos godkända utbildningsgivare.

Direkt mål

- 4.5.4 Senast 1 maj 2017 ska ett underlag vara framtaget för diskussion om fortsatt utveckling av samverkan BYN-TYA.

4.6 Samverkan med andra yrkesnämnder

Syfte

Genom gemensamma insatser öka möjligheterna att få genomslag i påverkansarbete och informationsinsatser.

Direkt mål

- 4.6.1 BYN ska under 2017 i samverkan med övriga yrkesinriktade yrkesnämnder samt World Skills Sweden (WSS) genomföra gemensamma informationsinsatser och aktiviteter för att bidra till en ökad rekrytering av elever till gymnasieskolans yrkesprogram.